

Zuzana Brodilová: „Hnutí revoluční mládeže v letech 1968-1970“

bakalářská práce FHS UK

posudek vedoucího práce zpracoval: doc.PhDr. Zdeněk PINC

únor 2006

Práce Zuzany Brodilové o Hnutí revoluční mládeže se pohybuje na pomezí diskurzu politologického a metodiky soudobých dějin. Jako téma bakalářské práce se tato problematika dobře hodí, protože představuje materiálově dobře zvladatelný soubor informací a také literatura je přijatelně rozsáhlá. Protože jsem politologické studie k tomuto tématu z posledních let nečetl, působí mi trochu problém odhadnout, v čem je původní přínos práce a doufám, že v úvodní promluvě obhajoby autorka tuto otázku objasní zřetelněji, než učinila v práci samotné.

Práci jsem přečetl s velkým zájmem, neboť patřím k pamětníkům oněch událostí, většinu aktérů jsem osobně znal, s některými se dodnes přátelím, i když tehdy jsme patřili k ideově nesmiřitelným táborům. Zatímco já jsem představoval odcházející generaci studentských vůdců šedesátých let a koncem šedesátých let jsem studia končil, většina členů HRMu, zejména ti z filosofické fakulty UK, byli radikální už z titulu příslušnosti k prvním ročníkům. V lepších měsících osmašedesátého se pokoušeli o svoji první revoluci, chtěli převzít vládu nad studentskými strukturami, jež se tehdy měnily z funkčních struktur nereformovatelného ČSM v krátké, euforické období ARSu. Autorka si dobře všímá, že pro mladé členy HRMu byla příznačná příslušnost k rodinám z kumunistických nomenklaturních kruhů, jež právě nepatřily k reformnímu křídlu. Také skutečnost, že střední školu někteří absolvovali na Východě, měla značný vliv, příznačné bylo, že se ve zdejších poměrech příliš nevyznali. Ideová inspirace je spjata s pozoruhodnou postavou Petra Uhla, tehdejšího středoškolského učitele, pokud se dobře pamatují. Ten se na FF UK dostal prostřednictvím své někdejší manželky Matyldy Brožovské, která byla sekretářkou ARSu, však se tehdy na seminářích v Kinského paláci vtipkovalo o znovuzrození Naděždy Konstantinovy a Lenina Šestého. Vliv Názorového sdružení levice je v práci alespoň zmíněn, podivná postava dělostřeleckého poručíka, studenta 1.ročníku FF UK ve šk. roce 1967-8, Rostislava Pšenka zmíněna není vůbec. Přece to byl patrně on, kdo byl počátečním vůdcem, emigroval však hned 21.8. v časných ranních hodinách do Paříže a z centra pražského dění vypadl až do převratu, kdy se Prahou jenom mihl.

Autorka pečlivě a bez větších chyb rekonstruovala sled událostí, většinou je i vcelku střízlivě hodnotí a je si vědoma tendenčního rázu většiny reminiscencí. Problém je ovšem v tom, že autorčiny znalosti ideových kořenů „nové levice“ jsou velmi kusé, ze způsobu jak skloňuje jméno Herberta Marcuseho usuzuji, že nepřečetla ani práce tehdy v Praze vydávané. Za mnoho nestojí, ale bez porozumění kořenům nelze o tématu psát, aniž by se občas autor dopustil jazykového lapsu. Autorka například téměř na stejném místě píše o propagaci volné lásky revolucionářky a sovětské diplomatky Kollontajové a tituluje Petrušku Šustrovou jako „snoubenku“ Vavřince Kočiše. Možná kopíruje formulaci s obžalovacího spisu prudérních bolševiků, od aktérů samých by se jí tehdy dostalo minimálně opovržení a označení „buržuj“. Práci by nepochybně prospělo, kdyby se autorka pokusila o samostatné doplnění či kritiku pramenů. Většina aktérů žije a publicitě by se alespoň někteří z nich nevyhýbali. Už jen sonda do jejich současných osudů byla by přínosná – velvyslanci v Rusku či Pakistánu Bašta a

Langer, někdejší ministr Dejmal, šéf kanceláře presidenta Klause Mravec, náměstkyně ministra vnitra a přední publicistka Šustrová, ale i agent StB Čierný. Pokud by např. v příloze doprovodila popiskem fotografie ze zločineckého alba, dodala by příloze nějaký skutečný význam. Takto jsem zcela nepochopil, co zařazením přílohy sledovala.

Práce je napsána kultivovaným jazykem, autorka prokázala, že techniku psaní kvalifikačních prací dobře ovládá. Je nesporné, že práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci na FHS UK, doporučuji ji tedy k obhajobě a navrhuji hodnocení 38-39 kreditních bodů.